

Vergaderjaar 1999–2000

26 800 III

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Algemene Zaken (III) voor het jaar 2000

Nr. 12

BRIEF VAN DE MINISTER-PRESIDENT, MINISTER VAN ALGEMENE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 30 mei 2000

Met deze brief informeer ik u mede namens staatssecretaris Benschop over het officiële bezoek dat ik op 15 mei jongstleden aan Hongarije bracht.

Inleiding

Op 15 mei bracht ik, vergezeld van mijn echtgenote en begeleid door de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, op uitnodiging van de Hongaarse regering, een officieel bezoek aan Hongarije. Na de officiële ontvangst werden besprekingen gevoerd met premier Orbán. 's Middags werd ik ontvangen door president Göncz. Voorts sprak ik met oppositieleider Kovacs.

Staatssecretaris Benschop van Buitenlandse Zaken heeft met zijn ambtgenoot Gottfried overleg gevoerd en een overeenkomst inzake bilateraal partnerschap en pre-toetredingssteun ondertekend.

Bespreking met premier Orbán

Bilaterale Relaties

Premier Orbán betuigde zijn medeleven met de ramp in Enschede. Hij dankte Nederland voor de steun tijdens de recente overstromingsramp in Oost-Hongarije en bij de cyanide-verontreiniging van de rivier de Tisza. Wij waren het eens over het feit dat de bilaterale relaties tussen onze landen zeer goed zijn. Over het nog niet voldoende functioneren van een in 1997 gesloten overeenkomst inzake verblijfsvergunningen voor Hongaarse praktikanten en studenten, werd recent tussen de ministers van Buitenlandse Zaken afgesproken om met de competente Nederlandse instellingen het probleem te analyseren en tot een oplossing te brengen.

Inzake de EU benadrukte premier Orbán dat Hongarije in 2002 gereed zal zijn voor toetreding. Hij meende dat de onderhandelingen tot nu toe naar wens verlopen, maar voegde daaraan toe nu een kwalitatieve stap te wensen, zodat overgegaan wordt van hoofdstukgewijze behandeling naar een bredere, integrale benadering. Hoofdpunten zijn volgens de premier het vrij verkeer van werknemers, landbouw (voor Hongarije een minder groot probleem dan voor bijvoorbeeld Polen) en milieu (pleidooi voor een differentiatie tussen milieu-eisen). Hij verwacht van de Europese Raad in Nice eind dit jaar een tijdpad voor afronding van de onderhandelingen en uitte daarbij een sterke voorkeur voor een individuele behandeling van de kandidaat-lidstaten.

Ik heb onderstreept dat Hongarije in een hoog tempo op de goede weg is. De ook door premier Orbán genoemde hoofdproblemen dienen, zo heb ik gesteld, reëel onder ogen te worden gezien en te worden opgelost zonder dat zij mogen worden gebruikt als reden voor uitstel van toetreding. Ik heb mij gesteld op het standpunt dat de EU zelf vanaf 2003 nieuwe EU-lidstaten moet kunnen verwelkomen. Ik heb gewezen op de noodzaak van meer informatie aan de bevolking over de EU-uitbreiding, zowel in EU-lidstaten als in de kandidaatlidstaten. Hierbij heb ik de recent gestarte Nederlandse campagne genoemd. Premier Orbán deelde mee dat binnen Hongaarse bevolking en parlement een ruime meerderheid voor toetreding tot de EU bestaat.

Premier Orbán noemde de hervormingen van het Hongaarse leger een van de grote winstpunten van het NAVO lidmaatschap. Hij onderstreepte het grote belang van de transatlantische binding binnen de NAVO. Ik heb hierop de ontwikkeling van een Europees Veiligheids- en Defensiebeleid aangesneden en de noodzaak onderstreept van een dialoog tussen NAVO en EU over deze ontwikkeling. Premier Orbán bleek een warm voorstander van een Europese Veiligheids- en Defensie-identiteit, mits goed aansluitend bij de NAVO.

Regionale Politieke Situatie

Premier Orbán noemde de recente ontwikkelingen in de Oekraïne zeer positief. Hongarije hecht groot belang aan een onafhankelijk en democratisch Oekraïne en helpt de stabiliteit in dit land te bevorderen. Voor wat de Balkan betreft is volgens premier Orbán de NAVO-actie als een succes te kenschetsen aangezien de etnische zuiveringen in Kosovo zijn beëindigd. Hervormingen in de FRJ zullen lang gaan duren, ook als de oppositie het bestuur overneemt. Premier Orbán vroeg aandacht voor het feit dat Kroatië in toenemende mate een «integreerbaar» land aan het worden is. Ik heb onderstreept dat het stabiliteitspact een randvoorwaarde is voor verdere ontwikkelingen, terwijl bovendien marktkrachten een rol moeten gaan spelen in deze regio. Op mijn vraag naar de situatie van de Hongaarse minderheid in de FRJ antwoordde premier Orbán dat de Vojvodina in het verleden dezelfde autonomie genoot als Kosovo. De etnische samenstelling in het gebied is door de Bosnische oorlog dramatisch veranderd. De Hongaarse staat erkent de grenzen van de FRJ en is voorstander van een herstel van de Vojvodina-autonomie binnen Servië.

Sprekend over de bevaarbaarheid van de Donau bleek premier Orbán er van overtuigd dat financiering voor het herstel van de bevaarbaarheid met goede wil te vinden is. Ik heb gesteld dat het herstel van de bevaarbaarheid van belang is voor de geloofwaardigheid van onze aanpak van de regio en heb benadrukt dat een snelle oplossing noodzakelijk is.

Gesprek met president Göncz

Op mijn vraag naar zijn visie op de ontwikkelingen die Hongarije heeft doorgemaakt, gaf de president als bepalende factoren aan: de acceptatie dat een aanzienlijk aantal Hongaren permanent als minderheid buiten de eigen landsgrenzen leeft en de duidelijk West-Europese keuze die gemaakt werd door meer dan 10 jaar geleden de grenzen met Oostenrijk te openen. Hongarije was nu – als NAVO-lid – voor het eerst in haar geschiedenis verzekerd van haar nationale veiligheid.

Ik heb van de gelegenheid gebruik gemaakt om de president mijn respect en waardering te betuigen voor de invulling van zijn ambt in de afgelopen 10 jaar. Hongarije heeft een enorme ontwikkeling doorgemaakt, hetgeen als een onomkeerbaar proces beschouwd kan worden.

Algemene indruk

Mijn bezoek aan Hongarije werd vanwege de gebeurtenissen in Enschede met een dag bekort. De sfeer tijdens mijn gesprekken was zeer open, constructief en vriendschappelijk. De bilaterale band tussen Nederland en Hongarije is hiermee, en met het aangaan van een nieuw partnerschap verder verstevigd. Gezien de spoedig te verwachten toetreding van Hongarije tot de EU acht ik dit van groot belang.

De Minister-President, Minister van Algemene Zaken,
W. Kok